[2018] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1062

ਮੈਸਰਜ਼ ਓਸਵਾਲ ਵੂਲਨ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ

ਬਨਾਮ

ਮੈਸਰਜ਼ ਓਸਵਾਲ ਐਗਰੋ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ

(ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 3776 ਆਫ 2018)

13 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2018

[ਆਰ. ਕੇ. ਅਗਰਵਾਲ ਅਤੇ ਆਰ. ਬਾਨੂਮਥੀ, ਜੇਜੇ.]

ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1940- ਉਪ ਧਾਰਾ.3, 20, 30, 33 ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 - ਆਰਬਿਟਰੇਟਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅਸਹਿਮਤੀ - ਅੰਪਾਇਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ - ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਕਿ ਕੀ ਅੰਪਾਇਰ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਡੀਵੋ ਵਿੱਚ ਸੁਣਨਾ ਹੈ ਜਾਂ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਪੜਾਅ ਤੋਂ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ - ਦੋ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਮਾਮਲਾ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਘਾਟ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮਾਮਲਾ ਅੰਪਾਇਰ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਅੰਪਾਇਰ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਪਾਸ ਕੀਤਾ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਅੰਪਾਇਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਬੂਤ ਦੁਬਾਰਾ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਗੰਭੀਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਦੁਆਰਾ ਡੀਵੋ ਟ੍ਰਾਇਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ - ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ - ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ: ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਵੇ ਜਦੋਂ ਅੰਪਾਇਰ ਕਿਸੇ ਹਵਾਲੇ 'ਤੇ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰਾਂ ਨੇ ਅਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਸੀ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵੀ ਧਿਰ ਡੀ-ਨੋਵੋ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅੰਪਾਇਰ ਇਸਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ, ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਮੋੜਨ ਲਈ ਆਖਰੀ ਹਥਿਆਰ ਵਜੋਂ ਨਾ ਵਰਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੋਵੇ - ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਿ ਅੰਪਾਇਰ ਨੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਆਚਰਣ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਫ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ 29.01.2000 ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਅਰਜ਼ੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਸੁਣਵਾਈ/ਮੁੜ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਰਹੀ ਸੀ ਪਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਦੋ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰਾਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੇਸ ਨੂੰ ਮੋੜਨ ਲਈ ਇੱਕ ਆਖਰੀ ਹਥਿਆਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਆਚਰਣ ਛੋਟ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਹੁੰਚ ਅਤੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਜਾਂ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ - ਛੋਟ।

ਸਾਲਸੀ - 'ਡੀ ਨੋਵੋ' ਸੁਣਵਾਈ - ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦਾ ਅਰਥ।

ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਵਿਆਖਿਆ - ਕਦੋਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ - ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ।

ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

1.1 ਸਾਲਸੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸਮਾਂਬੱਧ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਅੰਪਾਇਰ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਲਸੀਆਂ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਸਾਲਸੀਆਂ ਨੇ ਅਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਧਿਰ ਧਿਰਾਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ। ਅੰਪਾਇਰ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਸੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਏ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਸੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਨੋਟਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇਕਰ ਧਿਰ ਡੀ ਨੋਵੋ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅੰਪਾਇਰ ਇਸਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ, ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਇਸਨੂੰ ਕੇਸ ਨੂੰ ਮੋੜਨ ਲਈ ਆਖਰੀ ਹਥਿਆਰ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਵਰਤ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਿ ਅੰਪਾਇਰ ਨੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਆਚਰਣ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਫ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਪਿਛਲੇ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤ ਵੈਧ ਰਹਿਣਗੇ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਲਝਾਇਆ ਗਿਆ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ 'ਤੇ ਮਹਾਂਦੋਸ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਨੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਅੰਪਾਇਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਚਰਣ ਦੁਆਰਾ ਛੋਟ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ। [ਪੈਰਾ 13][1070-ਏ-ਡੀ]

1.2 ਡੀ ਨੋਵੋ ਸੁਣਵਾਈ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਵਿਆਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ, ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਸੁਣਵਾਈ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਧਿਰ ਕਿਸੇ ਗਵਾਹ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅੰਪਾਇਰ ਨੂੰ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। [ਪੈਰਾ 15][1071-C]

1.3) 24.05.1999 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਗੱਲਬਾਤ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਹ ਅੰਪਾਇਰ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਿਖੀ ਗਈ ਇੱਕ ਚਿੱਠੀ ਸੀ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਉਕਤ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਦੇ ਰਹੀ ਸੀ, ਉਹ ਅੰਪਾਇਰ ਦੀ ਫੀਸ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਾਦ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਕਤ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਡੀ ਨੋਵੋ ਸੁਣਵਾਈ

ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨੋਟ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਹਥਿਆਰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਪਣੀ ਪਿੱਠ ਪਿੱਛੇ ਰੱਖ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਸੰਚਾਰ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਡੀ ਨੋਵੋ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਅੱਗੇ 12.01.2000 ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਇਹੀ ਗੱਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੀ। 29.01.2000 ਨੂੰ ਹੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਕੇਸ ਦੀ ਨਵੀਂ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਯਾਨੀ ਕਿ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਪੱਖ ਦੀਆਂ ਅੰਤਿਮ ਦਲੀਲਾਂ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਅੰਤਿਮ ਦਲੀਲਾਂ ਲਈ ਮਿਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਆਪਣੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਹੁੰਦੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਦਾ, ਤਾਂ ਅੰਪਾਇਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਤਿੱਖੇ ਹਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਹੀ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਇਰਾਦਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਪਹਿਲੂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੰਪਾਇਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਅੰਤ ਦੌਰਾਨ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਇੱਕ ਸੋਚ-ਵਿਚਾਰ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, 29.01.2000 ਦੀ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਨਾਲ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਅਤੇ ਤੱਤ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਸੁਣਵਾਈ/ਮੁੜ-ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਦੋਵਾਂ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਟਰਾਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਆਚਰਣ ਛੋਟ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਅਤੇ 29.01.2000 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਕੇਸ ਨੂੰ ਮੋੜਨ ਲਈ ਆਖਰੀ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅੰਪਾਇਰ ਉਕਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 17][[1071-F-H; 1072-A-D]

1.4 ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਦਾਅਵੇ ਯੋਗ ਸਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਉਹ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਟਰਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਨ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਵਾਰਡ ਨੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਹਰਜਾਨਾ ਦੇਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਸਮੇਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਨ ਵਿੱਚ ਤੋਲਿਆ। ਅਵਾਰਡ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਪਹੁੰਚ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ;
ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਟਰਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਹੁੰਚ ਅਤੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਜਾਂ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 20, 21][1073-G-H; 1074-A-B]

ਰਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ (2010) 1 ਐਸਸੀਸੀ 409: [2009] 16 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 142; ਦਿੱਲੀ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਬਨਾਮ ਜਗਨ ਨਾਥ ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (1987) 4 ਐਸਸੀਸੀ 497: [1988] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 180 - 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ।

ਮੈਸਰਜ਼ ਓਸਵਾਲ ਵੂਲਨ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਓਸਵਾਲ ਐਗਰੋ ਮਿਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਹਵਾਲਾ

[2009] 16 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 142	'ਤੇ ਨਿਰਭਰ	ਪੈਰਾ 18
[1988] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 180	'ਤੇ ਨਿਰਭਰ	ਪੈਰਾ 19

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2018 ਦਾ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 3776

2007 ਦੇ ਐਫਏਓ (ਓਐਸ) ਨੰਬਰ 211 ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 22.10.2013 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ

ਬਸਵ ਪ੍ਰਭੂ ਐਸ. ਪਾਟਿਲ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਆਯੁਸ਼ ਅਗਰਵਾਲ, ਅਨੁਜ ਪੀ. ਅਗਰਵਾਲ, ਪ੍ਰਮੋਦ ਬੀ. ਅਗਰਵਾਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਵਕੀਲ।

ਧਰੁਵ ਮਹਿਤਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਭਰਤ ਅਰੋੜਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਨੁਪਮਾ, ਰੋਹਿਤ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਮਹਿਤਾ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਵਕੀਲ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਆਰ. ਕੇ. ਅਗਰਾਵਾਲ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ 22.10.2013 ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਐਫਏਓ (ਓਐਸ) ਨੰ. 211 ਆਫ਼ 2007 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਵੱਲੋਂ 17.04.2007 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਸੀ।

3. ਸੰਖੇਪ ਤੱਥ:

(a) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ-ਮੈਸਰਜ਼ ਓਸਵਾਲ ਵੂਲਨ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਕੰਪਨੀ-ਮੈਸਰਜ਼ ਓਸਵਾਲ ਐਗਰੋ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਾਮਲ ਕੰਪਨੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਬਨਸਪਤੀ ਤੇਲ, ਸਾਬਣ, ਰਸਾਇਣ, ਪੈਟਰੋ ਕੈਮੀਕਲ, ਉੱਨ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਵਪਾਰ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

(b) ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ 30.03.1982 ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਹੈਂਡਬੁੱਕ ਆਫ਼ ਇੰਪੋਰਟ ਐਕਸਪੋਰਟ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1981-82 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣਾ ਏਜੰਟ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ REP ਲਾਇਸੈਂਸਾਂ ਅਧੀਨ ਸਮੱਗਰੀ ਆਯਾਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਲਾਹ, ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਜਿਸਦੀ ਕੀਮਤ ਸਿਰਫ 1,85,95,100/- ਰੁਪਏ ਸੀਆਈਐਫ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਯਾਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਮਾਨ ਦੇ ਸੀਆਈਐਫ ਮੁੱਲ ਦੇ 5% (ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ) ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਮਿਹਨਤਾਨਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਖਰਚੇ/ਖਰਚੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ।

(c) ਲਾਇਸੈਂਸਾਂ ਅਧੀਨ ਆਯਾਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਕੁੱਲ ਮੁੱਲ ਵਿੱਚੋਂ, ਸਿਰਫ 1,16,00,800/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਆਯਾਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ 69,94,300/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਸੀਆਈਐਫ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਉਕਤ ਮੁੱਲ ਦੇ REP ਲਾਇਸੈਂਸਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਯਾਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਜਿਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ।

(ਸ) ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1940 (ਛੋਟੇ 'ਐਕਟ' ਵਿੱਚ) ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਦੋ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰਾਂ ਦੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਆਰਬਿਟਰੇਟਰਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਕਾਰਵਾਈ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ, 19.02.1999 ਨੂੰ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਮਿੰਟਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਵਾਰਡ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕੇ ਅਤੇ ਮਾਮਲਾ ਅੰਪਾਇਰ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

(ਹ) ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਨੇ 29.01.2000 ਨੂੰ ਅੰਪਾਇਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਡੀ ਨੋਵੋ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 31.01.2000 ਨੂੰ, ਉਕਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਅੰਪਾਇਰ ਨੇ 21.02.2000 ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰੁਪਏ ਦਾ ਅਵਾਰਡ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। 01.11.1991 ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ 18% (ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ) ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ 64,65,782/-

(f) 21.02.2000 ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਅਤੇ 33 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ, ਜੋ ਕਿ 2001 ਦੇ IA ਨੰਬਰ 803 ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ CS (OS) ਨੰਬਰ 795-A/2000 ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ 17.04.2007 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮਾਮੂਲੀ ਸੋਧਾਂ ਨਾਲ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਨਿਯਮ ਬਣਾਇਆ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਕਿ ਅੰਪਾਇਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਬੂਤ ਦੁਬਾਰਾ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਗੰਭੀਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਦੁਆਰਾ ਡੀ ਨੋਵੋ ਟ੍ਰਾਇਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ।

(g) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਨਾਰਾਜ਼, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ FAO (OS) ਨੰਬਰ 211 2007 ਦੀ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ, 22.10.2013 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

(h) 22.10.2013 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਨਾਰਾਜ਼, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

4. ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਬਸਵਾ ਪ੍ਰਭੂ ਐਸ. ਪਾਟਿਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਧਰੁਵ ਮਹਿਤਾ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ।

ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਨੁਕਤੇ:-

5. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਨੁਕਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅੰਪਾਇਰ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਹਵਾਲੇ 'ਤੇ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਪੜਾਅ ਤੋਂ?

ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ:-

6. ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸੂਚੀ 1 ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 4 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਅੰਪਾਇਰ ਨੂੰ ਰੈਫਰੈਂਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਸੁਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਟਰ ਅਸਹਿਮਤ ਸਨ, ਨਾ ਕਿ ਡੀ ਨੋਵੋ। ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸੂਚੀ । ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 4 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਡੀ ਨੋਵੋ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਦੋਂ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਟਰ ਅਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅੰਪਾਇਰ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅੰਪਾਇਰ "ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਟਰਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ" ਰੈਫਰੈਂਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਟਰਾਂ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਕਦਮ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਟਰਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅੰਪਾਇਰ ਇਸ ਜ਼ਰੂਰਤ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹਟ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇੱਕ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਟਰ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹ ਸਬੂਤ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਦੇਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਅੰਪਾਇਰ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ; ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ, ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਵਾਰਡ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਲਈ ਮਾੜਾ ਹੋਵੇਗਾ।

7. ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਛੋਟ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਡੀ-ਨੋਵੋ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਸੀ ਬਲਕਿ ਅੰਪਾਇਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਡੀ-ਨੋਵੋ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਨੇ 24.05.1999 ਅਤੇ 12.01.2000 ਨੂੰ ਅੰਪਾਇਰ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਸੰਚਾਰ ਅਤੇ 29.01.2000 ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਡੀ-ਨੋਵੋ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

8. ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਰਜਾਨੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਬਹਿਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸਾਮਾਨ ਆਯਾਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ 5% ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਸਾਮਾਨਾਂ ਲਈ ਹਰਜਾਨਾ ਦੇਣਾ ਜੋ ਪ੍ਰੋਸੈਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਡਿਲੀਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਯਾਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਸਵੀਕਾਰਨਯੋਗ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

9. ਇਸਦੇ ਉਲਟ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਰਜ਼ੀ ਗਲਤ ਹੈ, ਇਸਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹੈ। ਅਰਜ਼ੀ ਉਦੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਅੰਪਾਇਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਅਤੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰ ਲਈਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਅਰਜ਼ੀ 29.01.2000 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਅੰਪਾਇਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਹਿਲੀ ਸੁਣਵਾਈ 24.04.1999 ਨੂੰ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅੰਪਾਇਰ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਟਰਾਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਬੈਠ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਸਮੀਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਜੋ ਕਿ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਸੀ ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀ ਬਦਨੀਤੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਦੇਰ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਸੀ।

10. ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 4 ਦੀ ਸਮਝ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਤਰਕ ਅਤੇ ਤਰਕ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਭਾਵ, ਜਿਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਟਰ ਅਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਪੜਾਅ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅੰਪਾਇਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅੰਪਾਇਰ ਉਹੀ ਸਬੂਤ ਦੁਬਾਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਕੇਸ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਮੌਕੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੰਪਾਇਰ ਨੇ, ਮਿਤੀ 21.02.2000 ਦੇ ਅਵਾਰਡ

ਮੈਸਰਜ਼ ਓਸਵਾਲ ਵੂਲਨ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਓਸਵਾਲ ਐਗਰੋ ਮਿਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ

[ਆਰ. ਕੇ. ਅਗਰਵਾਲ, ਜੇ.]

ਰਾਹੀਂ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਬੇਲੋੜੀ ਦੇਰੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਾਰੀਖਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਦੂਜੇ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਪੇਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਆਚਰਣ ਦੁਆਰਾ ਛੋਟ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਡੀ ਨੋਵੋ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਦਲੀਲ ਗਲਤ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੁਲਝੇ ਹੋਏ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰਕਪੂਰਨ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬੇਨਿਯਮੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਚਰਚਾ:-

11. ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਉੱਠਦਾ ਪਹਿਲਾ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨੁਕਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਟਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮਾਮਲਾ ਅੰਪਾਇਰ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅੰਪਾਇਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਰੱਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਟਰ ਅਸਹਿਮਤ ਸਨ ਜਾਂ ਉਸਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਸੁਣਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਡੀ ਨੋਵੋ ਸੁਣਵਾਈ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ? ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਹੋਰ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਪਹਿਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 4 ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:-

"4. ਜੇਕਰ ਆਰਬਿਟਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸਮਾਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਅਵਾਰਡ ਦਿੱਤੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਜਾਂ ਅੰਪਾਇਰ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ, ਤਾਂ ਅੰਪਾਇਰ ਤੁਰੰਤ ਆਰਬਿਟਰਾਂ ਦੇ ਬਦਲੇ ਰੈਫਰੈਂਸ 'ਤੇ ਦਾਖਲ ਹੋਵੇਗਾ।"

12. ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਅਧਿਐਨ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਅੰਪਾਇਰ "ਆਰਬਿਟਰਾਂ ਦੇ ਬਦਲੇ" ਰੈਫਰੈਂਸ 'ਤੇ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਟ ਆਰਬਿਟਰਾਂ ਜਾਂ ਅੰਪਾਇਰ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅੰਤਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਸਵੀਕਾਰਨਯੋਗ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਅੰਪਾਇਰ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਹਵਾਲੇ 'ਤੇ, ਆਰਬਿਟਰ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅੰਪਾਇਰ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਟਰਾਂ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ "ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਟਰਾਂ ਦੀ ਥਾਂ" ਸ਼ਬਦ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕੋਈ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਅੰਪਾਇਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਜਾਂ ਸੀਮਾਬੱਧ

ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਟਰਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਸਾਰੇ ਸਹਾਇਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ, ਕਰਤੱਵਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਏਗਾ।

13. ਅੰਪਾਇਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਂ ਪਹਿਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਅਪਣਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਜਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਤੇ ਰੂਪ-ਰੇਖਾਵਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਟਰਾਂ ਅਤੇ ਅੰਪਾਇਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗੁਣਾਤਮਕ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸਾਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਟਰ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਉਸਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣਾ ਵੀ ਤਰਕਹੀਣ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਅੰਪਾਇਰ ਨੂੰ ਡੀ ਨੋਵੋ ਇਪਸੋ ਫੈਕਟੋ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਾਰ ਸਮਾਂਬੱਧ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਉਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਅੰਪਾਇਰ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਟਰਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਟਰਾਂ ਨੇ ਅਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਧਿਰ ਧਿਰਾਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ। ਅੰਪਾਇਰ ਪਿਛਲੇ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਦੇਖ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਏ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਨੋਟਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇਕਰ ਧਿਰ ਡੀ ਨੋਵੋ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅੰਪਾਇਰ ਇਸਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ, ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਇਸਨੂੰ ਕੇਸ ਨੂੰ ਮੋੜਨ ਲਈ ਆਖਰੀ ਹਥਿਆਰ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਵਰਤ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਿ ਅੰਪਾਇਰ ਨੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਆਚਰਣ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਫ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਪਿਛਲੇ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਟਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤ ਵੈਧ ਰਹਿਣਗੇ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਲਝਾਇਆ ਗਿਆ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਅਵਾਰਡ 'ਤੇ ਮਹਾਂਦੋਸ਼ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਨੇ ਅੰਪਾਇਰ ਨੂੰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਚਰਣ ਦੁਆਰਾ ਛੋਟ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ।

14. ਇਹ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਅੰਪਾਇਰ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਡੀ ਨੋਵੋ ਸੁਣਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ, ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਇਹ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਆਚਰਣ ਛੋਟ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਆਰਬਿਟਰੇਟਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅੰਪਾਇਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਾਮਲਾ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਡੀ ਨੋਵੋ ਸੁਣਵਾਈ

ਮੈਸਰਜ਼ ਓਸਵਾਲ ਵੂਲਨ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਓਸਵਾਲ ਐਗਰੋ ਮਿਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ

[ਆਰ. ਕੇ. ਅਗਰਵਾਲ, ਜੇ.]

ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦਾ ਤਰਕ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਡੀ ਨੋਵੋ ਸੁਣਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਮਾਮਲਾ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਹੈ ਭਾਵ, ਉਸੇ ਬਿੰਦੂ ਤੋਂ ਜਿੱਥੋਂ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰਾਂ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਮਾਮਲਾ: ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ, ਸਬੂਤ; ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਭਾਵ, ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਬਿਆਨ, ਦਾਅਵਿਆਂ ਅਤੇ ਜਵਾਬੀ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਜਵਾਬ, ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਿਰ੍ਹਾ ਸਮੇਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਬਿੰਦੂ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਜਾਣੀ-ਪਛਾਣੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਅਰਥ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਅੰਪਾਇਰ ਨੂੰ ਉਸੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਦੁਬਾਰਾ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਇੱਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਧਿਰ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਰਜ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਬੇਈਮਾਨ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਰਜ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣ ਦਾ ਇੱਕ ਬੇਲੋੜਾ ਵਿਕਲਪ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਸਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹਾਂ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਗਾੜ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਗਵਾਹ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਇੱਕ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰਾ ਸੰਸਕਰਣ ਜਾਂ ਇੱਕ ਸੰਸਕਰਣ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਸੰਸਕਰਣ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਯਾਦਾਂ ਧੁੰਦਲੀਆਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਡੀ ਨੋਵੋ ਟ੍ਰਾਇਲ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਬੇਲੋੜੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇਗੀ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦੇਵੇਗੀ ਅਤੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬੇਅਸਰ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗੀ।

15. ਇਸ ਲਈ, ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਡੀ ਨੋਵੋ ਸੁਣਵਾਈ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਵਿਆਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ, ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਸੁਣਵਾਈ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਧਿਰ ਕਿਸੇ ਗਵਾਹ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅੰਪਾਇਰ ਨੂੰ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

16. ਇਹ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਨੂੰ ਆਚਰਣ ਦੁਆਰਾ ਛੋਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਡੀ ਨੋਵੋ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਬੁਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਹੁਣ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਅਸਲ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਆਚਰਣ ਛੋਟ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਹੀ ਅੰਪਾਇਰ ਦੁਆਰਾ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਡੀ ਨੋਵੋ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ 24.05.1999, 12.01.2000 ਨੂੰ ਅੰਪਾਇਰ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਚਾਰ ਅਤੇ 29.01.2000 ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਡੀ ਨੋਵੋ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।

17. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਘੋਖ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ 24.05.1999 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸੰਚਾਰ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਅੰਪਾਇਰ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਜਿਸ ਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਉਕਤ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਰਹੀ ਸੀ, ਉਹ ਅੰਪਾਇਰ ਦੀ ਫੀਸ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਾਦ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਕਤ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਡੀ ਨੋਵੋ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨੋਟ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਹਥਿਆਰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਪਣੀ ਪਿੱਠ ਪਿੱਛੇ ਰੱਖ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਨਾ ਤਾਂ ਸੰਚਾਰ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਡੀ ਨੋਵੋ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਅੱਗੇ 12.01.2000 ਦੀ ਸੰਚਾਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਇਹੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹੈ। 29.01.2000 ਨੂੰ ਹੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਕੇਸ ਦੀ ਨਵੀਂ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਯਾਨੀ ਕਿ, ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਪੱਖ ਦੀਆਂ ਅੰਤਿਮ ਦਲੀਲਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਅੰਤਿਮ ਦਲੀਲਾਂ ਲਈ ਮਿਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਆਪਣੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਹੁੰਦੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇ, ਤਾਂ ਅੰਪਾਇਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਤਿੱਖੇ ਹਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਅਜਿਹਾ ਇਰਾਦਾ ਕੱਢਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਪਹਿਲੂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸੋਚ-ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਜੋ ਅੰਪਾਇਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਦੌਰਾਨ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, 29.01.2000 ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਨਾਲ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਸਾਰ ਅਤੇ ਤੱਤ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਸੁਣਵਾਈ/ਮੁੜ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਦੋ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਟਰਾਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ.ਐਲ. ਜੈਨ ਦੀ ਮੁੜ ਜਾਂਚ ਲਈ। ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਟਰਾਂ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ.ਐਲ. ਜੈਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਗਵਾਹ, ਸ਼੍ਰੀ ਵਿਜੇ ਗੁਪਤਾ, ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਕੇ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਆਚਰਣ ਛੋਟ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਅਤੇ 29.01.2000 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਕੇਸ ਨੂੰ ਮੋੜਨ ਲਈ ਆਖਰੀ ਹਥਿਆਰ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅੰਪਾਇਰ ਉਕਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸੀ।

18. ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਾਨੂੰਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਅਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਲਝਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਇਆ

ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਰਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ (2010) 1 ਐਸਸੀਸੀ 409 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਇਸਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:-

"9. ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਅਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਸਿਰਫ ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਪੁਰੀ ਕੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ:

"26. ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਲਈ ਅੰਤਿਮ ਆਰਬਿਟਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਟ੍ਰੇਡਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ। ਕੇਰਲ ਦੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੀ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਟਕਰਾਅ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਲਤੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਜਾਂ ਤੱਥ ਦੇ ਆਪਣੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਦਲ ਸਕਦੀ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੌਦੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਉਲਟ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ। (ਮੂਲ ਵਿੱਚ ਜ਼ੋਰ) ਕੀ ਇੱਕ ਖਾਸ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਯੋਗ ਸੀ, ਇਹ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਹੈ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਕੇ, ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦਾ ਭਾਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੀ ਕਿ ਇਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਉਲਟ ਸੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਵਿਚਾਰ 'ਤੇ, ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕੁਝ ਰਕਮਾਂ 'ਤੇ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇੱਕ ਸੰਭਾਵੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸਹੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਜਿੱਥੇ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੁਆਰਾ ਅਵਾਰਡ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਕਾਰਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਅਦਾਲਤ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਵਾਜਬੀਅਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਜੇਕਰ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਫੋਰਮ ਚੁਣਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਫੋਰਮ ਨੂੰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮਾਤਰਾ ਦਾ ਇਕਲੌਤਾ ਜੱਜ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਜੱਜ ਹੋਣ ਦਾ ਕੰਮ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ ਹੋਵੇਗਾ।"

19. ਦਿੱਲੀ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਬਨਾਮ ਜਗਨ ਨਾਥ ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (1987) 4 ਐਸਸੀਸੀ 497 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੁਆਰਾ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਦੇ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸੇ ਸਬੂਤ 'ਤੇ, ਅਦਾਲਤ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚੇ ਸਿੱਟੇ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

20. ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਡਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਦਾਅਵੇ ਯੋਗ ਸਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਆਰਬਿਟਰੇਟਰਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਵਾਰਡ ਨੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਸਮੇਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਨ ਵਿੱਚ ਤੋਲਿਆ। ਅਵਾਰਡ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਪਹੁੰਚ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ।

21. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਾਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪਹੁੰਚ ਅਤੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਜਾਂ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਲਾਗਤਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਦਿਵਿਆ ਪਾਂਡੇ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ।

<u>ਡਿਸਕਲੇਮਰ :-</u> ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਦਿਵਾਕਰ ਜੋਤੀ ਐਡਵੋਕੇਟ